

MC-003

Seat No. _____

B. P. Ed. Examination

March / April – 2003

Anatomy, Physiology, Health Education & Kinsiology

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૨) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ શરીર રચના તથા શરીર ક્રિયા વિજ્ઞાનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી. શા. શિક્ષણના શિક્ષકને આ વિષય કેવી રીતે ઉપયોગી છે ? તે સમજાવો.

અથવા

૧ હલનચલન શાસ્ત્ર એટલે શું ? શા.શિ.ના શિક્ષકને આ વિષયનું જ્ઞાન કઈ રીતે ઉપયોગી છે ? તે સમજાવો.

૨ હૃદયનું સ્થાન, આકાર તથા રચના જણાવી, હૃદય પર થતી વ્યાયામની અસરો ચર્ચો.

અથવા

૨ સ્નાયુઓનું માનવ શરીરમાં મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરી, સ્નાયુઓના પ્રકારો જણાવો તથા સંકોચન દરમિયાન સ્નાયુઓમાં થતા ફેરફારોની ચર્ચા કરો.

૩ સાંધાઓ એટલે શું ? શરીરમાં આવેલા સાંધાના પ્રકારો અને તેનું હલનચલન સમજાવો.

અથવા

૩ અસ્થિતંત્ર એટલે શું ? તેનું મહત્ત્વ અને કાર્ય સવિસ્તર સમજાવો.

૪ પ્રાથમિક સારવાર એટલે શું ? ચામડી છોલાવી, ઘા પડવો, મચકોડ, સ્નાયુનું ખેંચાણ, અસ્થિભંગ વિગેરે ઈજાઓની સારવારની ચર્ચા કરો.

અથવા

૪ પાચન તંત્રના અવયવોનાં માત્ર નામ જણાવી, યકૃત અને સ્વાદુપિંડની રચના અને કાર્યોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.

૫ ટૂંક નોંધ લખો : (ગમે તે બે)

- (૧) ઓક્સિજનનું દેવું અને સેકન્ડ વિન્ડ
- (૨) રમતગમતમાં સલામતી અને પ્રાથમિક સારવાર
- (૩) કરોડરજ્જુ
- (૪) ચામડીનાં કાર્યો અને ઉષ્ણતા નિયમન.